

Nr. 9 - De Krimstermolen te Zuidwolde

De Krimstermolen of Phoenix vraagt al geruime tijd onze aandacht. In de Zelfzwichter nr. 3 meldden we reeds dat de eigenaresse - de molenstichting Hunsingo & omstreken - ging onderzoeken hoe deze zwaar gebouwde en met twee vijzels uitgeruste watermolen een nieuwe bestemming zou kunnen krijgen.

In het oorspronkelijke bemalingsgebied - de Oostelijke Bedumerpolder, groot 1338 ha - was zijn functie aan het Kardinger Maar door verlaging

-Inderdaad, er stond een stevige wind,
een vlaggetjeslijn brak-

van de waterstand verloren gegaan. Het gedeeltematig droog komen staan van de fundering is funest. Daarom werd ook nagegaan of door het maken van speciale watergangen de molen op zijn bestaande plaats zou kunnen worden gehandhaafd (dit op verzoek van de vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, die ook deel uitmaakt van het stichtingsbestuur). Evenwel wees een onderzoek van de toenmalige waterbouwkundige van Hunsingo - de heer Casper Hommes - uit dat deze voorzieningen ongeveer een miljoen gulden zouden moeten kosten. Veel zinvoller is dus de huidige bestemming: een reserve-bemaling naast het gemaal Casper Hommes voor een gebied van ongeveer 4800 ha.

De verplaatsing en herbouw was uiteraard een indrukwekkend karwei. Onder meer werd nabij het gemaal Casper Hommes een nieuw toeleidingskanaaltje naar de molen met zijn fundering gemaakt. Ook deze fundering is uiterst solide uitgevoerd. De fa. Dunning-Bremer had daarin overigens al ervaring: de molen De Helper aan het Paterswolder Meer werd ook door de heren Dunning (toen nog uitsluitend aannemers in de waterbouw) onderbouwd.

En nu was op 30 april (koninginnedag) 1979 de feestelijke dag aangebroken. Een gure dag, waarbij een hagelbuitje niet ontbrak. Maar ook aan wind ontbrak het niet. Toch werd het een geslaagde feestdag; heel Zuidwolde en meer was uitgelopen. Het feestprogramma was georganiseerd door de stichting Plaatselijk Belang te Zuidwolde. Als een van de geslaagde onderdelen kan worden genoemd een tekenwedstrijd voor de schoolkinderen met uitreiking van prijzen. In het verenigingsgebouw Irene, waar het officiële programma voor een deel werd afgewerkt, zorgden deze tekeningen voor fleurige wanden.

De genodigden werden met de rondvaartboot Pronkjewail van de Zuidwolder brug door het Boterdiep naar de molen gebracht. Topografisch staat de molen in Plattenburg.

De officiële ingebruikstelling (het lostrekken van de vang) gebeurde door ir. J.C. Hoornenborg, die ook lid is van het bestuur van de molenstichting Hunsingo. De voorzitter van deze vereniging - de heer R.J. Clevering - maakte in deze functie

-De heer Hoornenborg trekt de vang
van de Krimstermolen los, onder het
toezien oog van de vrijwillige mole-
naar J. van Dijk-

zijn laatste molenfeestdag mee. Hij gaat per 1 september 1979 met pensioen. Wij willen in een volgende Zelfzwichter toelichten hoe de heer Clevering met vooruitziende blik het bestaan van een aantal molens heeft kunnen veiligstellen.

Namens het provinciaal bestuur van Groningen was gedeputeerde mw. I. Martens aanwezig. Ook de Vrienden waren vertegenwoordigd. We verwijzen verder naar enkele hierbij afgedrukte foto's.

Op Nationale Molendag 1979 vond in de Krimstermolen een betreurenswaardig ongeval plaats. Op die dag stonden drie jongens de vrijwillige molenaar J. van Dijk bij met voorbereidende handelingen. Toen Van Dijk de molen in bedrijf ging zetten, waarschuwde hij de jongens niet meer in de molen te gaan. Twee van hen hebben die waarschuwing in de wind geslagen. Toen de molen ging draaien kwam er geschreeuw uit de molen, waarop Van Dijk onmiddellijk de vang oplegde. Daarna bleek dat een der jongens, die in het raderwerk was geklommen, zijn voet ernstig had verwond. Behandeling en verpleging in het ziekenhuis bleek noodzakelijk.

Het is een algemeen probleem bij watermolens dat zich aan de onderkant van die molens mogelijkheden voordoen om binnen te dringen. Daar dit niet of nauwelijks valt af te sluiten lijkt het goed om een afsluitbaar luik te maken in de opening van de vloer van de eerste zolder.